

پایه :	۴	موضوع :	فقه ۲
تاریخ :	۹۱/۰۳/۲۵	ساعت :	۱۰/۳۰

نام کتاب: شرح لمعه، از الفصل السادس فی کفارات الاحرام تا کتاب المتاجر (الروضة البهية چاپ مجمع فکر اسلامی جلد ۱ ص ۵۵۵ إلى جلد ۲ ص ۱۶۶)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۲/۴۳-۴۴

* الكفارات و هي تنقسم إلى معينة و إلى مرتبة و مخيرة و ما جمعت الوصفين و كفارة الجمع.

۱. كفارة کدام مورد مصداق «ما جمعت الوصفين» است؟

ج

د. جزاء صید ☐

ج. تخلف يمين ☒

ب. قتل خطائی ☐

أ. ظهار ☐

۲. کدام یک از گزینه‌های ذیل به وسیله شهادت یک مرد و دو زن اثبات می شود؟ ب ۱۲۳

ب. قتل الخطاء ☒

أ. شرب الخمر ☐

د. الزنا الموجب للجلد ☐

ج. ردة ☐

۳. فی الوطی قبل المشعر بدنة. د ۱/۵۶۸ (ع: ۲: د: ۲)

ب. عالمياً بالتحريم ولو لم يكن عامداً ☐

أ. عامداً ولو لم يكن عالمياً بالتحريم ☐

د. عامداً وعالمياً ☒

ج. عامداً أو عالمياً ☐

۲/۹۵

ب

۴. کدام گزینه درباره «يمين» صحيح است؟

ب. يستحب التغليظ بالقول و الزمان و المكان ☒

أ. يلزم على الحاكم ترغيب الحالف في ترك اليمين ☐

د. يجب على الحالف الإجابة إلى التغليظ ☐

ج. يلزم التغليظ في الحقوق الموجبة للقطع و ما فوقها ☐

سؤالات تشریحی:

* و فی الحمامة و هي المطوقة او ما تَعَبَ الماء شاة على المحرم في الحل و درهم على المحل في الحرم. ۱/۵۶۰-۵۶۱

۱. عبارت فوق را تشریح کنید. ب. در چه صورتی شاة و درهم هر دو واجب است؟

أ. كفارة صيد كبوتر (كبوتری که در گردن خود طوق رنگی دارد) با پرندۀ ای که آب خوردن او شبیه چهارپایان است: کسی که محرم است و خارج حرم صید کرده یک شاة و کسی که محرم نیست و در حرم صید کرده یک درهم. ب. در صورتی که محرم در حرم صید کند.

* و يترك القتال وجوباً لأمر، احدها: الأمان. ۲/۲۱-۲۲-۲۳

۲. أ. امان را توضیح دهید. ب. سه مورد دیگر از موارد وجوب ترك قتال را بنویسید.

أ. الأمان و هو الكلام و ما في حكمه الدال على سلامة الكافر نفساً و مالا إجابة لسؤاله ذلك.

ب. النزول على حكم الإمام او من يختاره - الإسلام - بذل الجزية - المهادنة.

* و هما (الأمر بالمعروف و النهی عن المنكر) واجبان عقلاً و نقلاً. ۲/۳۳-۳۴

۳. أ. دليل عقلي وجوب امر به معروف و نهی از منكر را بيان نمائيد. ب. به چه دليل امر به معروف و نهی از منكر واجب كفائي است نه عيني؟

أ. دليل عقلي: لأنها لطف و هو واجب على مقتضى قواعد العدل. ب. للآية (آل عمران/ ۱۰۴) و لأن الغرض شرعاً وقوع المعروف و ارتفاع المنكر من غير اعتبار مباشر معين فإذا حصل ارتفاع و هو معنى الكفاية.

* و كلَّ من وجب عليه صوم شهرين متتابعين فعجز، صام ثمانية عشر يوماً فإن عجز تصدَّق عن كلِّ يوم من الثمانية عشر بمدَّ من الطعام و قيل عن الستين و يُضَعَّف لأنَّ القادر على إطعام الستين يجعله اصلاً لا بدلاً. ۲/۵۶

۴. أ. وجه ضعف المذكور در قول «قيل: عن الستين» را توضیح دهید. ب. در صورتی که از تصدَّق نیز عاجز بود، حکم چیست؟
ا. اگر فرد می‌توانست که شصت فقیر را سیر کند، دیگر نوبت به بدل یعنی هجده روز روزه نمی‌رسید ب. استغفار.

* فإن كان الحاكم عالماً قضى بعلمه و الا طلب البيّنة فان قال لا بينة لى عرفه أن له احلافه فان طلبه حلّفه الحاكم و لا يتبرع الحاكم باحلافه. ۲/۸۶

۵. أ. عبارت فوق را به طور کامل تشریح کنید. ب. مرجع ضمیر عرفه و احلافه را مشخص کنید.

ا. اگر حاکم عالم به حق باشد براساس علم خود حکم می‌کند و اگر عالم نباشد در خواست بینه می‌کند اگر مدعی گفت بینه ندارم قاضی او را با حق احلاف منکر آشنا می‌سازد پس اگر مدعی در خواست احلاف منکر را کرد حاکم او را قسم می‌دهد و حاکم نمی‌تواند بدون درخواست مدعی منکر را قسم دهد. ب. ضمیر عرفه: مدعی ضمیر احلافه: مدعی علیه. (=منکر)

۶. «قسمت» را تعریف کنید و توضیح دهید چرا قسمت بیع محسوب نمی‌شود؟ ۲/۱۰۵

القسمه هی تمییز احد النصیین فصاعداً عن الآخر و لیست بیعاً لأنها لا تفتقر إلى صیغة و یدخلها الإجمار و یلزمها و یتقدّر احد النصیین بقدر الآخر و البیع لیس فیه شی من ذلك.

۷. استفاضه چیست؟ پنج مورد از مواردی که بوسیله استفاضه اثبات می‌شود نام ببرید. ۲/۱۱۷

الإستفاضة شیاع الخبر إلى حدّ یفید السامع الظن الغالب المقارب للعلم. شش موردی که بوسیله استفاضه اثبات می‌شود: نسبت - موت - ملک مطلق - وقف - نکاح - عتق - ولایة قاضی.

* إذا رجعا ای الشاهدان فیما یعتبر فیه الشاهدان او الأكثر حیث یعتبر قبل الحکم امتنع الحکم لأنه تابع للشهادة و قد ارتفعت و لأنه لا یدری أصدقا فی الاول أو فی الثانی و أمّا إن کان بعد الحکم.... ۲/۱۳۱

۸. أ. مسألة فوق را همراه با علت مذکور توضیح دهید. ب. این مسأله را در صورت «بعد الحکم» (در امور مالی)، تبیین کنید.

ا. اگر دو شاهد یا بیشتر از دو شاهد - در مواردی که دو شاهد بیشتر معتبر است از شهادت خود برگشتند ممتنع است حاکم حکم کند چون حکم تابع شهادت است و شهادت مرتفع گردیده و همچنین حاکم نمی‌داند شاهد در شهادت اولیه صادق است یا در رجوع از شهادت. ب. حکم نقض نمی‌شود و شاهدان ضامن هستند.

۹. اصطلاحات زیر را تبیین فرمایید.

المهایة (فی القسمه) ۲/۱۰۶ قاضی التحکیم ۲/۷۶ الحصر (فی الحج) ۱/۵۷۹ الصدّ (فی الحج) ۱/۵۷۹

المهایة: هی قسمه المنفعة بالأجزاء او بالزمان.

قاضی التحکیم: الّذی تراضی به الخصمان لیحکم بینهما مع وجود قاض منصوب من قبل الإمام.

الحصر: منع الناسک بالمرض عن نسک یفوت الحج او العمرة بفواته مطلقاً.

الصد: منع الناسک بالعدو و مافی معناه مع قدرة الناسک بحسب ذاته علی الإكمال.